

חברים
ללמוד ליתור-לקבל
השירות האזרחי

רשות השירות
הלאומי-אזרחי
سلطة الخدمة الوطنية-مدنية
Authority for National Civic Service

חברים מעודכנים

ניוזלטר תקופתי לבני השירות האזרחי / גליון מס' 12 / חגים תשפ"ג / אוקטובר 2022

"היום תברכנו... היום
תדרשנו לטובה"

דבר תורה / חדשות התקופה / ראיונות / סיקורים / כתבות שטח / תמונות

הפקה:

המידע המופיע בחוברת אינו תחליף ליעוץ מקצועי וכדו'. המידע התקבל מגופים שונים וניתן להעשרה ורכישת ידע. אין לשירות האזרחי או מי מטעמה כל אחריות בנושא.

ט.ל.ח.

בני שירות יקרים

ראשית אתכבד לאחל לכם שנה טובה ומבורכת, גמר חתימה טובה, חגים שמחים ומאושרים, לכם ולכל בני המשפחה.

ימים אלו של ראשית שנה, כח רב יש בהם כדי להשפיע על אחרית שנה. היכולת שלנו כעת לקבוע מה יהיה איתנו בחודשים הבאים עלינו לטובה של שנת תשפ"ג היא מכריעה וחשוב שנדע לנצל אותה כיאות.

ימי ראש השנה, עשרת ימי תשובה, יום הכיפורים ולאחר מכן ימי השמחה וחג הסוכות עם שמחת תורה, הם ימים נעלים, אשר גם במהלכם באה לידי ביטוי פעילותם של בני השירות במגוון גדול של תחומים ואופנים, המסייעים לעם ישראל לחגוג את הימים האלו ברוחה וברוגע ומתוך ביטחון.

בחודש האחרון חוינו לדאבוננו טרגדיה קשה, כאשר בן שירות יקר, הרב יצחק ביטון ז"ל, נהרג בתאונת דרכים מחרידה בשעת בוקר מוקדמת. רבי יצחק היה דמות מופת, למרות גילו הצעיר הוא פעל רבות למען צעירי הצאן, שירת כמדריך חינוכי במוסד הלימודים בעכו והילדים אהבו אותו אהבת נפש. מרגש היה לשמוע את דברי המספד של מנהל בית הספר והצוות החינוכי כדי להבין ולהתרשם עד כמה גדולה האבדה. במהלך הלוויה ובעת ניחום האבלים בשבעה הכרתי את משפחתו החשובה, שמתמודדים עם האובדן הקשה בגבורה וברגישות ושמעתי מהם את החשיבות שראה יצחק בשירותו למען הקהילה, ומכאן אשלח להם שוב את תנחומיי ונאחל שלא נדע עוד צער.

פנינו כעת לקראת העתיד, ימים אלו הם תחילתו של שנה, בני השירות החדשים שהצטרפו בחודשים האחרונים ודאי חשים חוסר בהירות וחוסר וודאות על מידת ההצלחה שהם ירשמו במקומות שזה עתה נכנסו אליהם. זכרו כי תמיד ההתחלות מורכבות ומטושטשות יותר, אך בעבודה נכונה ובסייעתא דשמיא, כאשר פועלים מהמניעים הנכונים, הרי שההצלחה בוא תבוא ומהר יותר ממה שתחשבו, תעשו חיל בפועלכם ותגשימו את שאיפותיכם עד למעלה ראש.

שנזכה להרבות טוב וחסד בעולם

שלכם

ראובן פינסקי

מנכ"ל הרשות לשירות לאומי אזרחי

בני שירות יקרים

עומדים אנו בימים משמעותיים עבור כל אחד ואחד מאיתנו, ימים בהם יזכרע גורלנו ועתידנו בשנה הבאה עלינו לטובה. כולנו תלויים ועומדים ומבקשים להיכתב ולהיחתם לחיים טובים ולשלום.

אחד המוטיבים המרכזיים של ימים אלו הוא עניין ריבוי הזכויות. בליל ראש השנה אכלנו את גרעיני הרימון ואיחלנו זה לזה "שירבו זכויותינו".

מן המפורסמות הוא כי השירות האזרחי מכיל בקרבו ומייצר אינספור זכויות ומביא לקידוש שם שמיים גדול. אתם, בני השירות, מייצרים בכל רגע של פעילות עוד ועוד זכויות, לעצמכם, לבני משפחתכם, לכל הסובבים אתכם ולעם ישראל כולו.

יכולים אלו להיות חולים ומאושפזים בבתי החולים שהארתם להם רגע בחיים, אלו יכולים להיות אזרחי ישראל שניצלו מכוונות עוינות של חורשי רעה שסוכלו אודות לפעילותכם, אלו יכולים להיות בני נוער שקידמתם והובלתם למקומות טובים יותר, כך עוד אינספור פעולות בכל המישורים במסלולים השונים, הביטחוניים והחברתיים.

הזכות הגדולה שלנו היא להמשיך ולהוביל את עולם הזכויות האדיר הזה שמקיף את כל רובדי החברה הישראלית, למנף ולהתחדש כל העת, לעשות טוב לעצמנו ולסובבינו וליצור עולם טוב יותר.

עם פתיחת השנה החדשה אאחל לכל אחד מכם גמר חתימה טובה ושנה טובה ומבורכת, שנה בה נגשים איש איש את חלומותיו ומאווייו, שנה שנזכה להרבות בה בזכויות ככל היותר.

שלכם

שימי גשייד

מנכ"ל ארגון חברים - השירות האזרחי

עולמות של חיבורים,

לשותפים והפעילים, העושים והמעשים בארגון "חברים" המשמש כמגדלור למארג של חיבורים בעם ישראל.

כולנו נרגשים ומתכוננים עם כניסתה של השנה החדשה שנת תשפ"ג, שבאה עלינו לטובה ולברכה.

כשנכנס אורח חדש לביתנו נוהגים אנו לברכו "ברוך אתה בבואך"

וכשנפרד והולך לדרכו, נברכהו "וברוך אתה צאתך".

חכמינו לימדו אותנו שהברכה האמורה להגיע עם השנה החדשה, תלויה וקשורה בחיבור איתן בברכת "ברוך אתה בצאתך" של השנה החולפת.

הבעל שם טוב מפרש את הפסוק: תרננה שפתי כי אזמרה לך" שפתי מרננות על עצם המודעות שיש לי להודות לך, על עצם פעולת ההודאה "תודה על הזכות וההבנה ש - אזמרה לך". אם נדע להוקיר, לשבח ולהודות על כל הברכה שהשפיע לנו הקב"ה בשנה החולפת, נשנן ונזכיר כל אחד לעצמו ולבני ביתו כמה אסירי תודה אנו, על כל הטובות שגמלנו אבינו מלכינו, הרי שבזה מכינים אנו את הקרקע והכלי להמלכת הקב"ה עלינו בראש השנה החדשה. עצם הידיעה והבירור שזוכה האדם לעשות בעצמו, כי הדברים לא סתם התרחשו ונוצרו, אלא הכל מחסד ה' עלינו, די בזה כדי ליצור חיבור אמת וצינור רחב שדרכו יעביר ה' על כולנו שנה טובה ומתוקה.

בליל ראש שנה כשישבנו מול השולחנות הערוכים עם כל סימני החג, טבלנו את התפוח בדבש והתפללנו "יהי רצון מלפניך שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה כדבש" לכאורה נשאל, הרי כדי לרמוז למתיקות השנה החדשה, אפשר היה להשתמש בחומרים ממתקים אחרים כגון סוכר וכו' שלא חסרים במדפים, ובמה נתייחד דווקא הדבש? הרבה תשובות וביאורים נכתבו על שאלה זו, נביא את ביאורו של הספר "קרן לדוד" - לדבש תכונה מיוחדת, להפך את מה ששרוי בתוכו, כמו שנפסק בשו"ע (יו"ד ס' פ"ד) שחתכת בשר אסורה ששרויה בדבש ונתהפך לדבש במשך הזמן - הדבש מותר, רמז בזה שאף מעשים ועבירות שעשה האדם, ע"י חרטה ותשובה יכולים להתהפך לזכויות מתוקות.

יהי רצון שנזכה לשמר את הפעולות והמעשים הטובים שקיימו בשנה החולפת, נודה עליהם ונוסיף רצונות מחודשים לשפרם ולשכללם.

שנזכה כולנו לשנה ברוכה ולגמר חתימה טובה אמן.

הרב אייל שלמן
מ"מ הרב הראשי לרב"ס

”נתינה ללא גבולות ואהבה לתלמידים” חילים לזכרו של בן השירות הרב יצחק ביטון ז”ל מעפולה

המדריך החינוכי רבי יצחק ביטון נהרג בתאונת דרכים קשה לפנות בוקר.

ברוך דיין האמת: בתאונת דרכים קשה נהרג האברך הצעיר הרב יצחק ביטון ז”ל אשר שימש כמדריך חינוכי במסגרת שירותו בשירות האזרחי באמצעות ארגון ”חברים” בתלמוד תורה ”באר יוסף” בעיר ילדותו עכו, זאת לאחר שנפגע קשות מרכב חולף והוא בשנת העשרים וחמש לחייו בלבד.

הטרגדיה הקשה התרחשה לפנות בוקר כאשר הרב יצחק ביטון נפגע פגיעה קשה וחמורה בעודו רוכב על קורקינט את לאחר שנפגע מרכב חולף בשדרות בן גוריון פינת שד’ יצחק רבין בעיר עפולה. כוחות מד”א שהוזעקו למקום העניקו לו טיפול רפואי אך למרבה הצער לאחר זמן קצר הם נאלצו לקבוע את פטירתו במקום כאשר הוא מותיר אחריו את רעייתו ושני ילדיו הרכים לאנחות.

הרב יצחק ביטון תושב העיר עפולה למד בבחורות בישיבת ”אור לציון” שבירושלים שם הוא קנה תורה ויראה ממורו ורבו הגאון רבי אליהו אבא שאול זכר צדיק לברכה. לפני תקופה לא ארוכה הוא עבר לגור בעיר עפולה יחד עם רעייתו שתחי’.

ברצונו לתרום לחברה ולתת מעצמו לזולת שימש כמדריך לנוער בתלמוד תורה ”באר יוסף” בעיר עכו במסגרת שירותו במסלול החברתי של השירות האזרחי כאשר הוא שילב תורה וחינוך עם תרומה לזולת גם יחד. את כל כוחותיו הוא השקיע בתפקידו ודאג לתלמידים במסירות נפש עצומה. מכריז מספרים כי הוא תמיד האיר פנים לכולם והשקיע את כל כוחותיו בכדי שהם יעלו במעלות התורה והיראה.

אביו של המנוח, יבחלט”א הרב בנימין ביטון, סיפר בשיחה שערך עם ארגון ”חברים”: ”אני מלא הערכה לארגון חברים ולמנהל האזור אשר דאגו לבני לאורך כל הדרך. במשך כל הזמן שהוא שימש כמדריך חינוכי מטעם הארגון הוא סיפר כיצד העבודה ממלאת אותו בסיפוק עצום”. האב הוסיף בדמעות כי רק לפני שבוע סיפר לו הבן כי הוא קיבל תעודה מטעם הארגון ובימים אלה הוא היה אמור לסיים בהצטיינות את השירות.

הרב עידן דיין, מנהל תלמוד התורה בו שירת המנוח כמדריך חינוכי, ספד בדמעות ואמר כי, ”קשה מאוד לדבר עליו בלשון עבר. היה לו לב ענק עם נתינה ואהבה לתלמידים ללא גבולות. המנוח היה אדם עדין בדיבורו ובמעשיו, מכבד כל אדם באשר הוא”. עוד סיפר מנהל תלמוד התורה כי המנוח תמיד היה מחפש דרכים שונות בכדי שהתלמידים ילמדו בחשק ובהתלהבות.

בשנים מוקדמות יותר, עת שהיה בעיר נתיבות, התנדב בסיירת הפועלת לביטחון קהילתי וחיוזוק הביטחון האישי של התושבים בקהילה החרדית.

מנכ”ל הרשות לשירות לאומי אזרחי מר ראובן פינסקי, אשר השתתף בהלוויה וניחם את האבלים, מסר: ”בעצב רב התבשרתי על מותו הטראגי של בן השירות רבי יצחק ביטון ז”ל, שהתנדב לתפקיד מדריך חברתי בתלמוד תורה בעיר ילדותו עכו. במסגרת תפקידו סייע רבות לחניכיו והיה אהוב ומוערך על הצוות והתלמידים. קודם לכן התנדב בעיר נתיבות במסגרת מיום שמטרתו לסייע לקהילה בחיוזוק הביטחון הסביבתי. הרשות מרכינה ראש עם פטירתו ומאחלת למשפחתו נחמה גדולה מן השמיים”.

”אנו מתירים להתפלל עם העבריינים”

האסירים שחוזרים בתשובה מתוך הכלא

ראיון מיוחד עם הרב חיים גוטהולד, בוגר שירות אזרחי, שהחל בשירות האזרחי כעוזרו של רב מחוז בשירות בתי הסוהר וכיום הוא מורה במדרשה בבית מעצר. < על תהליכי התשובה והחזרה למוטב של האסירים > “כי אם בשונו מדרכו”

עומדים אנו בערב יום כיפור, יש לך איזה רגע מעניין שחרוט בך? “יש אלפי רגעים כאלה, אך אם הזכרת יום כיפור, אז אני נזכר בסיפור מרגש במיוחד שאני נזכר בו תמיד בימים אלה. סיפור שממחיש היטב את תהליך החרטה והחזרה בתשובה שעושים הרבה אסירים שמוצאים את עצמם ביום בהיר אחד מאחורי סורג ובריח.

”זה היה עוד בוקר סתמי כאשר לאחר השיעור ניגש אלי אסיר חדש שביקש לשוחח עמי. אם התרגלתי שהאסירים מבקשים לשמוע את חוות דעתי אזי האסיר הפתיע אותי. במקום לבקש עזרה או צחק לעברי ואמר: “העבריינים כאן משחקים אותה יפה”, והמשיך בנימה מתריסה: “כל החיים עושים פשעים, ואז מגיעים לכאן ומניחים תפילין, חתיכת הצגה הם עושים”.

”אני שתקתי, רק חייכתי לעברו ואמרתי לו “שיש מקום לכולם, ושערי תשובה מעולם לא ננעלו - בפני כולם כולל בפניך”. אותו אסיר הגיע שוב למחרת וסיפר לי כי הוא חילוני גמור שמעולם לא שמר שבת, לא הניח תפילין ולא אכל כשר, כאשר הוא שוב חוזר על דבריו ואומר שכולם כאן עושים הצגה והוא בחיים לא ישתף פעולה עם ה”משחק” הזה.

”אני המשכתי בעבודתי, כאשר לאחר יומיים בלבד אני מבחין באורח חדש בתפילת שחרית, כן, לא טעית, זה היה אותו חילוני שהבטיח שהוא לא ישתף פעולה עם המשחק. תהליך החזרה בתשובה שלו היה מהיר מאוד. בתוך שבוע בלבד הוא כבר היה מהמתפללים הקבועים ומאלה שלא מפספסים אף שיעור תורה.

”הסיפור הזה כמו סיפורים רבים אחרים והם משקפים את מה שהמונים עוברים. עולם התשובה הוא עולם ענק ומרגש כאשר לפעמים מה שנותר לנו לעשות הוא רק לנסות לפתוח את הלב של השני, את השאר יעשה הקב”ה בכבודו ובעצמו”.

מילה לסייום? “תהיו עירניים לסביבה שלכם, לחברים שלכם ולסתם מי שאתם פוגשים ברחוב או בחנות, אנשים רבים זקוקים למילה טובה, לעידוד, לחיזוק, הם רק מחכים לזה. תעשו טובה לעצמכם ותחייכו לשני, תחזקו את השני, לעולם לא תדעו איזה שינויים גרמתם לאנשים לעשות”.

את חיים גוטהולד (26) אנחנו פוגשים לשיחה בעיצומם של ימי התשובה, בין כסא לעשור. אנחנו מבקשים לשמוע ממי שמכיר את עולם התשובה, העונש על החטא, הכפרה והחזרה למוטב, על העולמות הללו. גולד שירת בעבר ברבנות שב”ס מחוז מרכז וכיום הינו מורה מדרשה בבית המעצר ניצן.

מה היו השלבים השונים עד שהגעת לתפקידך? “במשך תקופת שירות האזרחי שמשתי כעוזרו של רב מחוז מרכז בבתי הכלא. היה זה תפקיד מאתגר ומשמעותי מאוד בחיי, כאשר התובנות שלמדתי במהלך השירות ממשיכים ללוות אותי מידי יום ביומו, בצורה מרגשת ומיוחדת שלא ניתן להסבירה במילים” הוא משיב.

ספר קצת על הרגע שהביא אותך לתפקיד הזה, אנחנו מבקשים: “תמיד התחברתי לעזור ולסייע לאחרים, בפרט כאשר מדובר במשהו רוחני מעבר לשיגרה. לאחר ששמעתי מארגון ‘חברים - השירות האזרחי’ על האפשרויות ולאחר שהציעו לי את התפקיד ישר ידעתי שזה מה שאני מעוניין לעשות.

האמת, התפקיד בו שמשתי בעבר, כמו גם התפקיד שאני ממלא כיום, הם תפקידים שכמעט לא שומעים עליהם בחוץ, קל וחומר שלא נחשפים אליהם, וזו הסיבה שבחרתי דווקא ללכת על זה, בסופו של יום מדובר בתפקיד שמצריך הקרבה פיזית ונפשית, אך בד בבד הוא תפקיד שמספק לך אנרגיות חיוביות, שמחה וסיפוק עצמי גבוה במיוחד”.

מה תפקידך כיום? “בשנתיים האחרונות אני עושה עבודת שליחות, מלאכת קודש לכל דבר ועניין. במסגרת תפקידי אני משמש כרב מדרשה בבית מעצר ברמלה שם אני זוכה מידי יום להיחשף לנשמות ששוהות בבית הכלא ומשוועות לעזרה רוחנית, לנפש ולנשמה”.

נשמע תפקיד מרתק, מה זה בעצם מצריך ממך? “זו עבודה שמצריכה הרבה מהאדם. מידי יום אני מגיע לבית המעצר, שם אני עורך להם סדרי לימוד ותפילה עד לשעות הצהריים. אני פותח בתפילת שחרית יחד עם האסירים ומשם ממשיך לשיעורי תורה, הלכה ומוסר, לצד שיחות אישיות עם אסירים שמבקשים לשתף אותי באשר יושב על ליבם.

גמר חתימה טובה .

על השירות אזרחי במד"א

במד"א מאמינים מאוד בשירות האזרחי ובחיבור עם בני השירות: שיתוף הפעולה האסטרטגי עם הקהילות החרדיות מזה עשרות שנים, הוכיח את עצמו כאשר אחוז ניכר של המתנדבים במד"א הם מהמגזר החרדי שפועלים בהכוננת רבניהם וגדולי הפוסקים בציבור החרדי.

בהתאם לכך, רואים במד"א את הצורך לגדול כל העת ולהוסיף מתנדבים רבים נוספים, שרואים חשיבות בשילוב בין הצלת חיים מצד אחד לפרנסת משפחותיהם בכבוד ומסלול השירות האזרחי עושה זאת בהצלחה רבה.

במסגרת התפקיד:

אני פועל להגדיל ולהרחיב את השירות האזרחי במד"א, להתאים את מסגרת השירות לנעלי מד"א, לאווירה החרדית ולצרכים של הבחור החרדי. אני אחראי לטפל בכל העניינים העולים במסגרת השירות ולדאוג להכשרה המקצועית של בני השירות.

החוויה שלי מהעבודה עם בני השירות

אני מאמין גדול בלמידה מתמדת בכל התחומים, אני פוגש יותר ויותר בני שירות שצמאים ללמוד יותר ויותר ולהרחיב את הידע שלהם בתחומי העזרה הראשונה, זה הופך אותם לחובשים ומתנדבים טובים יותר.

השירות במד"א משלב מבחינתנו שלושה מוטיבים עיקריים: הראשון הוא בניית שירות באווירה תורנית חרדית. על אף שהצלת חיים היא אחת המצוות החשובות, יש הרבה מאוד היבטים הלכתיים ולא דווקא בשבת, חשוב לנו לייצר מסגרת שירות שמאפשרת לבן השירות לפעול על פי הנחיית רבותיו.

הדבר השני הוא הדרישות המבצעיות והמקצועיות של המערכת שנועדו להציל יותר חיים ואנו פועלים לשלב בהם את בני השירות באופן המושלם והמוצלח ביותר, והשלישי ההבנה שבני השירות מגיעים ברובם כבעלי משפחות, צעירים בתחילת חייהם ויש להם אילוצים כאלו ואחרים ובהתאם לכך אנו פועלים להקים מסגרת מספיק גמישה לחיים האישיים והמשפחתיים כי אנחנו מבינים שהמשפחה היא הדבר החשוב ביותר.

תרומת בני השירות

מד"א מאמין שתרומת בני השירות לארגון היא משמעותית ביותר, מאחר והם פועלים לתגבור האמבולנסים בתחנות וכעת עם איוש רכבי הרותם הם מעניקים זמינות ומענה מהיר יותר להצלת חיים.

עם זאת, לא כל בני השירות מתאימים לפעילות בשטח ואנחנו מתאימים להם מסגרות בהיבט המשרדי, הארגוני, כמו בבנק הדם ובמקומות אחרים, שם תרומתם משמעותית לא פחות.

המאפיין של בני השירות האזרחי במד"א

רצון להתמקצע ולהציל חיים מחד ולרכוש מקצוע מוביל ומכובד בהמשך, רוב בני השירות שמסיימים את השירות משתלבים בעבודה קבועה בארגון במשכורת מכובדת.

החזון שלנו הוא להגדיל משמעותית את מספרם של בני השירות, לפתח מסגרות שירות חדשות המותאמות לציבור החרדי ומאפשרות לו להתנדב בצורה מכובדת.

המסר שאני רוצה להעביר לבני השירות

שאנחנו מעריכים מאוד את פעילותם, בפרט בתקופות הלא פשוטות שעוברים עלינו לאחרונה עם שורה של אירועים קשים, הטיפול באירועים אלו גובה מחיר אישי כבד ואנחנו מעריכים אותם מאוד.

אזמרה לשמך

מסקי הלכות ותשובות נומי נוורינו הגאון רבי עמרם פריד שליט"א

המקדש לשתייה, או דלמא שאין עניית אמן נחשבת הפסק. **ולמעשה נראה שיאמרו** [ובפרט שבברכת 'שהחיינו' בקידוש מכוונים אף על מצוות סוכה].

יג. לכתחילה יש להדליק את הנרות בתוך הסוכה ובפרט כשיש אור מהחשמל, **ובאופן שיש חשש לדליקה** - ידליק בביתו במקום שמאיר לסוכה [כגון שאם יחשיך את הסוכה יאירו הנרות לסוכה], **ואם אין זה אפשרי** - ידליק במטבח שבו מכינים את צרכי האכילה או בחדר שישנים או משתמשים בו אשתו או בני ביתו, ואם יש חשמל בחדרם **ידליק גם את החשמל לפני הדלקת הנרות** ויכוון בברכת הנרות לפטור את הדלקת אור החשמל. **ובאופן שידליקו גם את החשמל בסוכה בזמן הדלקת הנרות בבית זה** יהיה בגדר 'לכתחילה'.

ליל א' של חג הסוכות

קידוש

א. אין לקדש אלא אחר צאת הכוכבים, ואף הנוהגים בכל שבת ויום טוב לקדש מפלג המנחה, בערב סוכות עליהם להמתין עד צאת הכוכבים. ולכתחילה לא יאחרו הקידוש ואכילת הפת לאחר חצות הלילה.

ב. סדר הקידוש - ברכת 'בורא פרי הגפן', קידוש של יום טוב, ברכת 'לישב בסוכה' וברכת 'שהחיינו'.

ג. בני אשכנז נהגו לומר כל הקידוש בשיבה [ולדעת האריז"ל (נוסח ספרד) יש לקדש בעמידה, ולהתיישב לפני ברכת 'לישב בסוכה'].

ולבני ספרד יש מנהגים שונים. יש הנוהגים לקדש בעמידה ולהתיישב לאחר ברכת 'לישב' קודם ברכת 'שהחיינו', ויש הנוהגים לשבת לאחר 'שהחיינו' קודם שטועמים].

ד. המתארח בליל סוכות ומברך 'שהחיינו' בסוכה שאינה שלו, אינו צריך לחזור ולברך 'שהחיינו' בסוכתו.

מצות אכילה בסוכה בליל א'

ה. חייב אדם לאכול בסוכה בליל יום טוב פת בשיעור כזית, ויש אומרים שחייב לאכול פת בשיעור יותר מכביצה, ונכון לחוש לדבריהם ולאכול יותר מכביצה.

ו. יש לאכול את כזית פת הראשון במשך זמן של כדי אכילת פרס [שהוא תוך ארבע דקות ויש מחמירים שתי דקות²], ולפי המבואר לעיל שנכון להחמיר לאכול יותר

² ויש דעות נוספות בעניין זה כמה הוא שיעור כדי אכילת פרס בין ארבע דקות לתשע דקות.
³ ויש המחמירים לאכול כביצה תוך כדי אכילת פרס (מטה אפרים סי' תרכ"ט סע' נב) ולהלכה יש להקל בזה שדי שאכל כל כזית כדי אכילת פרס (משמעות דברי המשנה ברורה סימן תרל"ט סוף ס"ק כב).
⁴ משנה ברורה (סימן תרכ"ט סק"א), וראה ביכורי יעקב (סימן תרכ"ט סק"ג) שפסק שכוונה זו מעכבת, אבל המשנה ברורה פסק שאין כוונה זו מעכבת

ערב חג הסוכות

דינים והלכות לערב יום טוב

- א.** מצוה להסתפר ולטול ציפורניים בערב סוכות [ומותר עד כניסת יו"ט כדין כל ערב שבת (סי' רנ"א) ולא כבערב פסח].
- ב. אחר חצות היום נכון להימנע מעשיית מלאכה** שאינה לצורך החג, ומכל מקום המיקל לעשות מלאכה עד שעת מנחה קטנה יש לו על מי לסמוך. אולם אחר מנחה קטנה אין לעשות מלאכה אלא הנצרכת לחג בלבד, כדין כל פרטי המלאכות בע"ש (סי' רנ"א).
- ג.** נכון לכסות את השולחנות בבית ובסוכה במפה מערב יום טוב לכבוד היום טוב.
- ד.** מותר לישון ולאכול בסוכה בערב חג הסוכות [כשאינו מכוון לשם מצוה], ואין בכך משום בל תוסיף [בשונה משמחת תורה, שאז הישיבה בסוכה אסורה].

טבילה בערב הרגל

ה. יש לטבול בערב סוכות אחר חצות, ואפשר להקדים הטבילה אף שעה קודם חצות (סי' תע"א ס"ק כב, סי' קכ"ח ס"ק קסה).

איסור אכילה בערב החג

- ו.** ערב סוכות משעה עשירית אסור לאכול פת או שאר מיני מאפה העשויים מחמשת מיני דגן בשיעור כביצה, כדי שיאכל כזית ראשון בסוכה לתיאבון.
- ז. מותר לאכול מעט פירות ירקות בשר דגים וביצים אבל לא ימלא כריסו מהם.**

אגד הלולב (ראה להלן סוף עמ' ח')

- ח.** מצוה לאגוד את הלולב בקשר של קיימא דהיינו קשר על קשר, אבל אסור לעשות קשר זה ביום טוב.
- ט.** טוב להתנות בערב החג לפני השקיעה שיוכל להשתמש במשך החג בנוי הסוכה [ראה עמ' יז].

הדלקת נרות בסוכה

- י. מצוה להדליק נרות יו"ט.** יש הנוהגים להדליק בערב יו"ט ויש הנוהגים להדליק ביו"ט סמוך לסעודת החג.
- מי שאין מנהג בידו ידליקם בערב יו"ט.**
- יא.** ישנן נשים הנוהגות לברך 'שהחיינו' בזמן הדלקת הנרות, ויש הנוהגות ששומעות או אומרות 'שהחיינו' בעת הקידוש. **ומי שאין מנהג בידה תשמע או תברך 'שהחיינו' בשעת הקידוש.**

יב. הנהגות לברך 'שהחיינו' בזמן הדלקת הנרות: אם הן מקדשות בעצמן, אינן אומרות 'שהחיינו' בקידוש, אולם אם הן שומעות קידוש מהבעל או מאחרים - אם אינן שותות מהכוס יענו אמן על ברכת 'שהחיינו', ואם שותות - **יש להסתפק אם יכולות לענות אמן** אחר ברכת 'שהחיינו' ולשתות מהכוס, ויסוד הספק האם כיון שכבר יצאו ידי חובת 'שהחיינו' נמצא שעניית אמן נחשב הפסק בקידוש, ואז תצטרך לברך על שתיית הכוס כדין המפסיק בין ברכת

מתקיימת הן בפת עשירה והן בפת שאינה עשירה, אזי אין לחלק, וניתן לצאת יד"ח אכילה בסוכה בליל א' דסוכות אף בפת עשירה. **וישנם עוד כמה דינים התלויים במח' זה.**

העולה לדינא

ט. יש אומרים שאין יוצאים ידי חובת אכילה בסוכה בלילה הראשון של סוכות בחלה מתוקה שנילושה במי פירות⁵, ולמעשה אין חוששים לכך⁶.

י. יש מחמירים לאכול את הכזית הראשון בליל יום טוב ללא ממרח⁷, ולמעשה אין חוששים לזה⁸.

יא. יש אומרים שכזית פת שיוצא בה ידי אכילה בסוכה בלילה הראשון של סוכות צריך שתהיה קנויה לו, משום שצריך שתהיה 'לכם' כפי שנאמר במצה⁹, ולמעשה אין חוששים לכך¹⁰.

שמחת יו"ט

יב. ישנו חיוב שמחה ביום טוב, ואמרו חז"ל (פסחים קט) **שבזמן הזה אין שמחה אלא בין**, ואכן פסק השו"ע שחובה לשתות יין ביו"ט¹¹. חובה זו היא ביום החג.

יג. שיעור שתיית היין: חובה לשתות כמות שתגרום שמחה (אך לאו דוקא רביעית), ויש חיוב שתיית יין אף בסעודת הלילה¹².

יד. את הקטנים יש לשמח ע"י ממתקים שהם שמחים בהם, **ולנשים יקנה בגדים ותכשיטים כפי ממונו.**

טו. אין חובה לאכול בשר ביו"ט אך יש מצוה, ועיקר המצוה לאכול בשר בהמה, ואם אין לו בשר בהמה אפשר לקיים המצוה גם בבשר עוף¹³.

דיני יום חג הסוכות, ונטילת לולב

א. סדר קידוש (ביו"ט ושבת): יש הסוברים שיש לברך ברכת 'לישב בסוכה' לאחר ברכת היין, ויש הסוברים שיש לברך 'לישב בסוכה' לאחר ברכת 'המוציא', **ודעביד כמר עביד ודעביד כמר עביד**¹⁴. [ראה לעיל עמ' ז סע' ב לענין סדר קידוש הלילה].

ואם מקדש ואוכל מיני מזונות - יברך 'לישב בסוכה' לאחר ברכת הגפן.

מכביצה שהוא שיעור שני כזיתים, **יש לאכול כל כזית מהם תוך כדי אכילת פרס**³, ואם לא אכל כזית בתוך כדי אכילת פרס צריך לחזור ולאכול תוך כדי אכילת פרס.

ז. צריך לכוון באכילתו בסוכה שציוונו הקב"ה לישב בסוכה זכר ליציאת מצרים וזכר לענני הכבוד שהקיפן עלינו להגן עלינו מהשרב והשמש⁴, ובדיעבד אם כיוון רק לצאת ידי המצוה - יצא ידי חובה.

ח. אדם שגילה לאחר אכילתו שהגג מעל הסוכה סגור - יצא יד"ח קידוש ו'שהחינו', אך עליו לאכול שוב כזית פת, ולברך 'לישב בסוכה'.

חיוב אכילה בליל א' כחיוב אכילת מצה

הקדמה

במשנה (סוכה כז ע"א) **"רבי אליעזר אומר ארבע עשרה סעודות חייב אדם לאכול בסוכה**, אחת ביום ואחת בלילה, **וחכמים אומרים אין לדבר קצבה, חוץ מליל יום טוב ראשון של חג בלבד"**.

ובגמ' שם מבואר שלדעת חכמים חובת הסוכה בכל ימי החג היא רק למי שחפץ לאכול, אבל בליל יום טוב ראשון ישנה חובת אכילה בכל אופן. **חובה זו נלמדת בגזירה שווה מחיוב אכילת מצה בליל פסח.**

ונחלקו הפוסקים האם הלימוד מחג הפסח הוא לעצם חובת האכילה, שכשם שיש חובה לאכול מצה בליל פסח [עם הדינים המיוחדים של אכילת מצה] כך יש חובה לאכול פת בסוכה בליל סוכות [עם אותם הדינים של ליל הסדר, וכדלהלן], **או שמא אין למדים ממנה אלא את החובה**, שכשם שאין חובה לאכול מצה אלא בלילה הראשון, כך אין חובה לאכול בסוכה אלא בלילה הראשון, אבל עצם חיוב אכילה בלילה הראשון בסוכה אינו שווה לדיני אכילת מצה בליל א'.

במחלוקת זו תלויים דינים רבים, כגון אם יכול לאכול פת עשירה, דלענין פסח נפסק שאין יוצאים ידי חובת אכילת מצה בלילה הראשון במצה עשירה, ויש לדון האם הוא הדין בליל א' דסוכות. **אם למדים מפסח את עצם חובת האכילה בסוכה**, הרי שיש לחייבה כמו אכילת מצת מצווה [שאין לאכול פת עשירה], **אולם אם למדים מפסח רק את מידת החיוב** [שבכל החג אין חיוב אכילה חוץ מליל א'], הרי שכל מצוה כעניינה, וכיון ששייבת הסוכה

⁵ פרי מגדים (מש"ז ס"ס תרמ"ג).
⁶ משמעות דברי המשנה ברורה (סימן תרלט ס"ק כא) שרק בעוגות שיצאו מתורת פת הוא שאין יוצאים, אבל בפת עשירה במי פירות יוצאים.
⁷ שו"ת יד אליהו (פסקים סימן כג), שכוון שאכילת הפת אכילת מצוה היא הרי שיש בזה הכלל שטעם רשות מבוטל טעם מצוה כפי שאמרו בגמרא (פסחים קטז ע"א) לענין מצוה שאין לאכול בליל פסח עם טעם נוסף שלא יבטל טעם רשות את טעם מצוה.
⁸ צ"ח (פסחים קה), ישועות יעקב (סי' תעא ס"ק ב).
⁹ מטה אפרים (סימן תרכה סעיף נו), מנח"ח (שכ"ה אות יג).
¹⁰ עפ"י הצ"ח דלעיל.

מלצאת ידי המצוה. ונראה שגם באכילה בסוכה שייכים דברי החיי אדם (כלל סח המובאים במשנ"ב סי' ס"ט) שעצם זה שבא לאכול בסוכה מעשהו מוכיח עליו ונחשב שכוון לשם המצוה, ולפי זה יש להקל שמי שלא כיוון במפורש לשם מצות סוכה יצא ידי חובה בכך שבא ונכנס לסוכה, ומעשהו מוכיח שבכך שנכנס בלילה זה לסוכה הרי זה ככוונה.

ו. צורת הקשירה [אף לאיטר יד]: יעמיד את שדרת הלולב למול פניו, ויקשור את ההדסים מימין הלולב ואת הערבות משמאלו.

עפ"י סעי' ב יוצא שיש הבדל בין כל אדם לאיטר בשעת הנענועים [לדעת הרמ"א]. אצל כל אדם הערבות צמודות לאתרוג, ואילו אצל איטר ההדסים צמודים לאתרוג.

ז. יש להקפיד שההדסים יהיו גבוהים יותר מהערבות.
ח. יש לתחוב היטב את ההדסים והערבות לתוך האגד עד שיצאו מלמטה, כיון שצריך לאחוז בהם בידו בשעת הברכה, ולא רק בלולב.

ט. דעת רבים מהפוסקים שטבעות לבד שקושרים בהן ארבעת המינים, אינן נחשבות לקשר, אך יש מהפוסקים שהקלו בכך.

י. אין איסור להכניס הטבעות ביו"ט, אבל אסור לעשותם ביו"ט לפי מה שנתבאר נמצא שלדעת החת"ס לא יוצאים ידי מצות איגוד הלולב בקושיקלעך **כיון שאסור לעשות קשר על קשר ביו"ט, יש לעשות את הקשר בערב החג, אבל לדעת המשנ"ב שדי בקושיקלעך אז יכול לתחוב את הלולב ומיניו בקושיקלעך גם ביו"ט.** ומי שאין לו קושיקלעך ויש לו רק טבעות מוכנות מערב יום טוב יתחוב הטבעות בתוך הלולב ביו"ט ויסמוך על הדעות שדי בטבעות לבד כדי לקיים מצוות איגוד.

יא. בחול המועד מותר להכין קושיקלעך, מפני שאין זה מעשה אומן.

יב. המנהג לעשות בלולב שלוש טבעות מלבד הקשר האגוד את שלושת המינים ביחד.

יג. טפח העליון בלולב צריך שיהיה פתוח ולא יהיו בו טבעות כלל.

יד. שדרת הלולב יש לה לעמוד באופן הגבוה טפח מההדס והערבה.

הנחת ג' המינים במים

טו. מן הדין מותר להניח את הלולב וההדסים והערבות בתוך מים, אך יש המחמירים ואוסרים כדי שלא יהיה **כבוש** 24 שעות¹⁷, ולפי דבריהם יש להניח רק את קצה המינים בתוך המים וישאר שיעור חוץ למים.

טז. לכו"ע מותר להחזיר את הלולב וההדסים והערבות לתוך מגבת רטובה [ואף לדעת המחמירים בכבוש].

יז. בשבת - כל ד' המינים הם מוקצה. **ביו"ט** - מותר להחזיר את המינים למים שעמדו בהם לפני החג, ומותר אף להוסיף מים. ולהניח המינים בתוך מגבת לחה מותר,

מנהג בני ספרד - לברך בכל האופנים 'לישב בסוכה' **בעמידה** לאחר ברכת הגפן [ועי' להלן עמ' י סע' טו לענין ברכת 'לישב' באכילת פת בחוה"מ].

ב. הבדלה במוצאי שבת ויום טוב - יש לעשותה בסוכה, ויש להסתפק האם מאחר והבדלה הוא דבר קביעות אזי צריך לברך 'לישב בסוכה'. **ולכן הנכון שאחר הבדלה יסעד סעודת פת** [מלוה מלכה¹⁵], **ויברך 'לישב בסוכה' או לפני בורא פרי הגפן בהבדלה או אחרי ברכת המוציא בסעודה**¹⁶.

דיני נטילת לולב

א. אשה צריכה להסיר טבעותיה לפני נטילת לולב, ואם לא הסירה - תיטול שוב בלא ברכה, אולם גבס או רטייה שקשה להסירן מהיד - אינם חוצצים.

ב. כשמקימים מצוות לולב, צריך לקחת את הלולב ומיניו ביד ימין ואת האתרוג ביד שמאל, ולחברם בשעת הנענועים. אם נטל את שניהם ביד אחת - צריך לחזור וליטול בלא ברכה.

איטר יד - לדעת השו"ע דינו ככל אדם, ולדעת הרמ"א יטול הלולב בשמאל והאתרוג בימין [ההפך מכל אדם].

ג. אופן הנענועים: יש לעשות הולכה והבאה ג' פעמים, ובני אשכנז נהגו לכסס בלולב בעת ההולכה והבאה.

סדר הנענועים (אף לאיטר יד): לדעת השו"ע והמשנ"ב **ינענע קדימה, ימינה, אחורה, שמאלה,** למעלה ולמטה. ולדעת האריז"ל יש לנענע בסדר הבא: דרום, צפון, מזרח, מעלה, מטה ומערב [יש הנוהגים להתחיל לכיוון מזרח].

בדרך כלל מתפללים לכיוון מזרח, וא"כ סדר הנענועים לדעת האריז"ל הוא: ימין, שמאל, קדימה, מעלה, מטה ואחורה.

ד. בשעת אמירת הושענות יש להקפיד שלא לאחוז את הלולב והאתרוג ביד אחת אלא יחזיקם בשתי ידיו.

אגד ארבעת המינים

ה. מצוה לאגוד את ארבעת המינים בקשר גמור, דהיינו קשר על קשר, ולדעת המשנ"ב די בקושיקלעך, אבל דעת החת"ס והביכורי יעקב שאין די בקושיקלעך וצריך דוקא קשר על קשר.

¹⁷ עי' בית יוסף (סי' תרמה), שו"ת חתם סופר (יו"ד סוף סי' פא), שו"ת כתב סופר (או"ח סי' קכב), פתחי תשובה (יו"ד סי' פז ס"ק יט).

¹¹ סי' תקכט ס"א ובה"ל ס"ב ד"ה כיצד

¹² ועיין בחזו"א (או"ח קכד דף עא), והתבאר באזמרה לשמך' שבועות תשפ"ב עמ' ב-ג.

¹³ סי' תקכט ובה"ל שם, חגיגה ח, ביצה י

¹⁴ משנה ברורה (סי' תרמג ס"ק ט).

¹⁵ ברמב"ם (שבת פ"ל ה"ט) מבואר שיש לאכול במוצאי יו"ט סעודת מלוה

מלכה.

¹⁶ משנה ברורה (סימן תרלט סק"ל).

ד. **בשר דגים וגבינה** - אם קבע עליהם סעודה יש לאוכלם בסוכה, אבל לא יברך 'לישב בסוכה', ויש מהספרדים שמקילים בזה אפילו בקביעות.

ה. **פירות וירקות** - מעיקר הדין רשאי לאכול אפילו הרבה מחוץ לסוכה, אבל ראוי להחמיר שאם קובע סעודה עליהם לא יאכלם אלא בסוכה, ויש מהספרדים שמקילים בזה אפילו בקביעות.

ו. **שתיית יין** - נחלקו הפוסקים, והמנהג שאין שותים רביעית יין אלא בסוכה, אבל אין מברכים עליו 'לישב בסוכה', ויש מהספרדים שמקילים בזה אפילו בקביעות.

ז. **שתיית מים** - מותרת חוץ לסוכה אפילו דרך קביעות, והמחמיר לשתות מים בסוכה הרי זה משובח.

דיני שינה בסוכה

ח. בכל שבעת ימי הסוכות אסור לישון מחוץ לסוכה.

ט. לא יישן מחוץ לסוכה אפילו שנת עראי שהיא שיעור הליכת מאה אמה - שיעור זמן של 54 שניות.

י. אף אדם נשוי החפץ לישון, חייב לישון בסוכה, ואף בשנה הראשונה לנשואיו. **וטעות נפוצה היא שבשנה ראשונה יש היתר שלא לישון בסוכה, ואין כל מקור [קדום] להבדיל בין חובת שינה בסוכה בשנה ראשונה לשאר השנים ותמיד הדין כדלהלן [בסע' הבא], ואולם אין מברכים על השינה בסוכה אלא אם כן אוכל מעט מיני מזונות קודם השינה, כדלהלן סע' טז.**

יא. ביום שמקיים עונתו פטור מלישון בסוכה ואינו חייב לחזור לסוכתו, אלא ישן בביתו עד הבוקר.

יב. טוב להחמיר שהאישה תישן בסוכה עם בעלה אך אין חובה בכך¹⁸.

יג. **מותר לישון תחת השולחן** אם גובה השולחן הינו פחות מ-80 ס"מ¹⁹.

יד. **מיטת קומתיים:** אם ההפרש בין מיטה למיטה הינו פחות מ-80 ס"מ, מותר לישון בשתי המיטות²⁰.

אך בתוך מגבת רטובה - אם בכל נגיעה במגבת יוצאים מים, יש בזה חשש סחיטה.

דיני ישיבה בסוכה

שיעור האכילה החייבת בסוכה

הקדמה

שנינו בגמרא (סוכה כו ע"א) **"אוכלים ושותים עראי חוץ לסוכה"**, ומבואר שם **שאכילת עראי היא כטעימת תלמיד המשכים לבית המדרש**. ופירשו הראשונים שהתלמיד טועם כמלוא פיו, **שהוא שיעור כביצה** (כמבואר בגמ' יומא פ ע"א), והיינו שאכילה בשיעור ביצה היא שיעור אכילה החייבת בסוכה.

ונחלקו הראשונים **אם שיעור כביצה פת עצמו חייב בסוכה מדאורייתא**, או שאין החיוב אלא ביותר מכביצה, אבל כביצה עצמו פטור. יש אומרים שאף אכילת כביצה עצמה פטורה מן הסוכה, ואין חיוב הסוכה אלא כשאוכל יותר משיעור כביצה, וטעמם משום שגם התלמיד כשטועם אינו מצמצם כל כך בטעימתו, פעמים פחות מעט מכביצה ופעמים יותר מעט. ויש אומרים שגם אכילת כביצה עצמה חייבת בסוכה, שאין הפטור אמור אלא בפחות מכביצה.

להלכה פסקו הטור והשולחן ערוך (סי' תרלט ס"ב) **שהאוכל כביצה פת פטור מסוכה, אך האוכל יותר מכביצה חייב בסוכה.**

העולה לדינא

א. **אכילת פת דגן שיש בה יותר משיעור כביצה** חייבת בסוכה. וראה להלן סע' טו בדיני 'ברכת לישוב בסוכה', מתי מברך.

ב. **פת הבאה בכיסנין** דינה כדין פת, שאם אוכל ממנה יותר מכביצה חייב בסוכה.

ג. **תבשיל העשוי ממיני דגן** - אם יש בו יותר מכביצה נכון שלא לאוכלו מחוץ לסוכה, ואם קובע עליו סעודה חייב בסוכה. אופן הקביעות לעניין זה הוא - או שאוכלו בחבורה, או שאוכל שיעור חשוב שרגילותו לקבוע סעודתו עליו.

ללמוד ואשרות

/ הרב ד"ר יצחק טרכטינגוט / סמנכ"ל גואף מכללת הרצוג /

לעיתים אנו מתקשים להסביר את עצמנו, ולעיתים אף כשאנו אומרים דבר מסוים אנו מתכוונים בעצם למשהו אחר. כדי להצליח לעבוד עם עמיתים עלינו להיות ברורים, כנים וישירים. ליכולת הביטוי שלנו בעל פה וגם בכתב, חשיבות גדולה באופן שבו האחרים תופסים אותנו וביכולתם להבין מה אנו בדיוק רוצים.

רגישות כלפי הזולת - בעבודת צוות אנו עובדים עם בני אדם. על אף שהמשימה היא זו שמאחדת את כולנו והיא בדרך כלל קבועה ונוקשה, כבני אדם יש לנו רצונות,

רגשות, מחשבות, ואף נקודות חוזקה וחולשה. כשם שפרצופנו אינם שווים כך גם דעותינו, האופי שלנו, תכונותינו וערכינו. חשוב שנהיה ערים לאופיים של עמיתנו לצוות, נכיר את רגישויותיהם, נלמד את נקודות החוזקה והחולשה שלהם כדי שנוכל לעבוד אתם בייעילות ומתוך הרמוניה.

ישנן נקודות נוספות שחשובות לעבודה בצוות, אך יריעה זו קצרה מלפרוט את כולן. כסטודנטים הלומדים לקראת השתלבות בעבודה בחינוך, בהוראה או בכל עבודה אחרת, מזמין אתכם ללמוד ולהעמיק בנושא זה שהוא קריטי לעבודה נכונה ויעילה בעולם העבודה המודרני.

פיתוח יכולת העבודה בצוות

במשך שנים זכינו רובנו ב"ה להימנות בין תלמידי הישיבות, היושבים בהיכלי התורה ומתענגים על לימודי הגמרא. חלק משמעותי מן הלימוד נעשה ב"חברותות", כך שהמיומנות של לימוד, משא ומתן ואף עבודה בזוג, אמורה להיות נהירה לנו. אבל מה קורה כשמגיעים לעולם העבודה המודרני, בו רבות מהמשימות נעשות בצוותים קטנים ו/או גדולים. כיצד ניתן ליצור תפוקות יעילות תוך תיאום הדוק עם מגוון אנשים (ואף נשים לעיתים) השונים ממני? כיצד מצליחים לפעול בתיאום מלא עם אחרים האמונים על פונקציות שונות של המשימה? איך ניתן לעבוד בהרמוניה עם מגוון אנשים בעלי תפיסות שונות???

לשם כך עלינו לפתח יכולות, שרובן אינן זרות לנו כבוגרי ישיבות, אך בשל חשיבות העבודה בצוות בעולם התעסוקה הנוכחי, חשוב לפתחן ולשים עליהן דגש. להלן אפרט כמה מהן:

יכולת ההקשבה - בחיי היומיום אנחנו שומעים את אלו הנמצאים סביבנו, אך לא תמיד מקשיבים להם. פעמים רבות אנו שומעים אחרים כדי לענות, כדי לשכנע, כדי להתווכח, אך לא מקשיבים להם כדי להבין את עמדתם. הקשבה הינה מיומנות בה אתה מאזין לזולת, מתרכז בדבריו ולבך פתוח כדי לשמוע. לא להתווכח, לא לסתור, אלא פשוט להאזין ולהפנים. כמוכן שלעיתים הזולת גם טועה ובמקרה כזה עלינו להעמידו על טעותו, אך ריכוז בו ובדבריו יאפשר לנו להבין לעומק, לדעת להתאים את עצמנו לעמדותיו ולעבוד אתו בהרמוניה.

למידה מכל אדם - לעמיתנו לצוות בעבודה, ישנם רקע, דעות ואף תפיסות שונות משלנו. הם באים ממגוון תרבויות, חונכו בחינוך אחר והרקע משפיע על תפיסת עולמם שלרוב שונה מזו שלנו. חשוב שנעמוד על דעתנו ונאמר אותה בקול צלול וברור, אך בד בבד חשוב שנדע שמגוון דעות ותפיסות גורם להפריה הדדית, למבט רחב על הבעיה ולפתרונות יצירתיים ומהירים יותר. כל אחד מהצוות תורם את חלקו למגוון חשוב זה, ומה שלי נראה לעיתים כ"Dead end", כלומר בעיה ללא פתרון, לאחרים יהיה פשוט על פי תפיסתם. לכן חשוב לאמץ את דבריו של בן זומא בפרקי אבות "איזהו חכם, הלומד מכל אדם". זה עוזר, מפרה ומסייע בעולם עבודה שבו עבודת הצוות היא עיקר.

תקשורת מילולית יעילה - במהלך חיינו אנו מתקשרים עם האנשים שסביבנו, אך לא תמיד הדבר נעשה בצורה ברורה וביעילות מרבית. לעיתים דברינו מהוססים,

בהצלחה!!

איפה הכסף?

אנחנו מרוויחים יפה, אז איפה הכסף?

הכסף נתפס כשווה פחות וקל לנו יותר להוציא.

עצרו וחשבו רגע, היצמדו למה שמתאים לכם. יתכן שדווקא נקיטת עמדה שונה מזו של הקבוצה, נכונה לכם יותר.

5. עבודה מול מרכזי שרות הלקוחות היא עבודה לכל דבר, שזכר רב בצידה.

אילו סכומים אתם זורקים לפח בכל חודש שבו לא הקדשתם זמן לבדיקת חווי התקשרות עם גורמים שונים? ובכן, מדובר באלפי שקלים למשפחה בשנה. אם היו מציעים לכם להרוויח 1000 ₪ נוספים בחודש בעבודה של שעות אחדות מהבית או מהאוטו הייתם מסרבים?

הפניה למרכזי השירות גוזלת זמן רב ומתישה, התייחסו לזמן זה כאל זמן עבודה לכל דבר.

בכל חודש הקדישו זמן לבדיקת ספקי השירות שלכם:

• חבילות התקשורת, הסלולר והאינטרנט שלכם.

• עמלות הבנקים - אולי תוכלו לחסוך בהתנהלות נכונה מול הבנק או במעבר לבנק אחר.

• עלות כרטיסי האשראי ומועדוני הלקוחות השונים שברבים מהם אין אתם עושים כלל שימוש.

• ביטוח - אולי יש לכם ביטוחים כפולים או כאלה שאינם מתאימים לצרכים העכשוויים או העתידיים שלכם ובכל זאת אתם משלמים עבורם מידי חודש.

העמלות אותן אתם יכולים לחסוך בקופות הגמל, בקרנות ההשתלמות ובקרן הפנסיה שלכם.

לסיכום

הכסף לא באמת נעלם מעצמו. אתם מוציאים אותו בלי לשים לב, ואפשר בהחלט לשנות את זה. רכישה מתוך מודעות, תכנון ובקרה תוביל לשינוי בהרגלי הצריכה ולחיסוק השליטה בניהול כלכלת הבית. ככה תמצאו את הכסף.

צריכים אותו עכשיו? האם תשתמשו בו? האם הוא שווה את הכסף? האם ניתן לרכוש מוצר דומה במחיר נמוך יותר? לאחר ששירתם עם עצמכם את הסיבות האמתיות לרצונכם לרכוש את המוצר, תוכלו לקבל החלטה מושכלת.

3. האם כל זמן הוא זמן טוב לקניות?

גם כשאנו רוצים לשים לב לכסף ש"בורח לנו מבין האצבעות", יהיו זמנים שניטיב לעשות זאת וזמנים שבהם נצליח קצת פחות. אז מתי אנחנו נוטים לבזבז יותר בלי לשים לב? אורח החיים המודרני וסדר היום הלחוץ שבו כולנו חיים גורמים לנו לעתים לבצע רכישות מהירות שמאפשרות לנו לעבור לביצוע המשימה הבאה. רכישות מהסוג הזה מתגלות לרוב כלא כלכליות.

לכן:

- השתדלו להימנע מקניות ספונטניות.
- השקיעו מחשבה בתכנון הזמן אותו תקדישו לקניות והגיעו מוכנים לקניה.
- הכינו רשימה לפיה תערכו את קניותכם בסופר או במרכז הקניות וערכו סקר שוק להשוואת מחירים לפני רכישת שירות כמו ביטוח לרכב.
- השתדלו להימנע מקניות שכל מטרתן הוא שיפור מצב הרוח.

4. קנייה חברתית או קבוצתית

כאשר אנחנו בקבוצה, אנחנו קונים יותר. זאת יכולה להיות יציאה לבילוי עם חברים הגורמת לנו להוציא הוצאות לא מתוכננות רק כי כולם עושים זאת או רק כי יש יום הולדת וצריך לחגוג.

לפעמים הילד חוזר הביתה ואומר "לכולם בכיתה כבר יש" ומיד גורם לנו לשקול קניה שכלל לא תכננו, לפעמים מתעורר אצלנו החשק לרכוש פריט דומה לזה שהשקן שלנו קנה.

נורמות ההתנהגות והרגלי הרכישה של הקבוצות שאליהן אנו משתייכים משפיעות על שיקולי הקניה שלנו. כאשר ההוצאה הכספית מיועדת לתת מענה לענייני אגו ומעמד חברתי, וגם קצת רצון ש"כולם יראו כמה אני מוצלח",

התחושה שהכסף אותו הרווחנו החודש בעבודה מאומצת פשוט "נוזל" מבין האצבעות, מלווה רבים מאיתנו. ההוצאות העמומות הללו, הוצאות קטנות שאין לנו לוקחים בחשבון בהנהלותינו היומיומית הן אלו שפעמים רבות מצטברות...

אז איפה באמת הכסף? הנה כמה דרכים שבעזרתן נוכל לאתר את הכסף הנעלם

1. כסף קטן - הוצאה גדולה

כאשר אנחנו מוציאים "כסף קטן" ברכישות שוליות לחלוטין, המחשבה היא: "נו, כמה שקלים, לא נרגיש את זה". מכירים את המחשבות האלה? "קפה ומאפה - כמה זה כבר עולה?", "קרטיב לילדים בבריכה זה רק כמה שקלים". באופן נקודתי, המחשבות האלה הגיוניות. אבל: נטייתם של סכומים קטנים היא להצטבר ולהגיע לאלפי שקלים בשנה. כן, אלפי שקלים: משפחות הנהוגות לאכול בחוץ באופן קבוע, מוציאות בממוצע 30 עד 40 ₪ ביום על קנייתן של ארוחת צהרים מוכנה. הסכום המצטבר בשנה עומד על כ-9000 ₪. גם "רק" קפה ומאפה מידי בוקר לאדם אחד, עולה כ-4000 ₪ בשנה.

אז מה עושים - לא מוציאים שקל? ודאי שלא. אפשר לקנות אך עושים זאת בחכמה: מנהלים תקציב המותאם להכנסות ולהוצאות שלכם ומקצים מראש סכום לבילויים.

2. קונים מה שצריך

משפחות רבות חיות באמונה כי הכסף שאותו הן מרוויחות בעבודה קשה משמש לצרכים בסיסיים: דיר, חשבונות חודשיים, מזון ותחבורה. החיים במסגרת פיננסית לוחצת אף מציינים בקרב משפחות רבות את התחושה כי הן חיות בצמצום רב. בני המשפחה חשים שלמרות שהם סופרים כל שקל ושקל ולמרות שהם לא מבליים ולא נהנים, המינוס בבנק רק הולך וגדל. אולם, מהניסיון הנצבר מליווי של אלפי משפחות למדנו כי אמנם כל אחד מגדיר "צריך" ו"רוצה" באופן שונה אך לכולנו יש דברים שאנחנו לא באמת צריכים.

לפני ביצוע רכישה לא מתוכננת בדקו האם הסיבה לרכישת המוצר מצדיקה את קנייתו:

האם אתם צריכים אותו באמת? האם אתם

כך תעברו את הצום בקלות ובבריאות

אחת המצוות החשובות ביותר של יום כיפור היא הצום, דרך לכפר על עוונותינו. הצום הוא לא פשוט, עבור אף אחד. העייפות, הרעב, הצימאון, כולם נותנים אותותיהם ואנחנו נוטים להיות עצבניים, חסרי מנוחה ולא נינוחים.

ניתן להקל על הגוף ולשמור על הבריאות שלכם על ידי התארגנות מבעוד מועד לקראת הצום ולאחר סיומו. מומלץ להתחיל להכין את הגוף לקראת הצום, כבר למחרת ראש השנה, ולהקפיד על ההנחיות הרשומות במהלך היום לפני הארוחה המפסקת, וגם לאחר סיום הצום, על מנת לאפשר לכם לעבור את הצום בבריאות מיטבית.

לקראת ערב יום כיפור:

- מומלץ לאכול 3-4 ארוחות קטנות במהלך היום, מלבד הארוחה המפסקת.
- הקפידו על שתייה מרובה, הנוזלים יסייעו בתחושת שובע.
- הימנעו מקפאין, הקפאין מכיל חומרים משתנים וגורם לצימאון ולהתייבשות.
- התמקדו בתזונה מלאה בפחמימות מורכבות - דגנים מלאים, פירות וירקות (מתעכלים באיטיות, וגורמים לתחושת שובע).

הארוחה המפסקת:

- תכננו את יומכם כך שישאר לכם זמן לאכול ארוחה מפסקת מספקת, בנחת, בלי לחץ, לפני כניסת הצום.
- המעיטו במלח, גם לא בזמן הבישול, ובאופן כללי הפחיתו בשימוש בתבלינים, מחשש שהם יגרמו לכם לצימאון. יש להימנע מהגשת חמוצים ומזונות מעובדים עתירי מלח בסעודה.
- במהלך היום, ובמהלך הארוחה המפסקת, המעיטו בסוכרים לבנים ופחמימות פשוטות. אלה גורמים לעליה זמנית ברמת הסוכר בדם לצניחת הסוכרים ורעב מוגבר, לאחר זמן קצר.
- שתו הרבה מים לפני ולאחר הארוחה והימנעו ממשקאות המכילים קפאין.
- איכלו ארוחה רגילה בגודלה (או מעט יותר גדולה מרגיל), אל תאביסו מזון, אל תפריזו בכמויות. הקפידו שהארוחה תכיל פחמימות מורכבות וחלבונים.

בתום הארוחה המפסקת ובמהלך הצום:

- צחצחו שיניים - הגוף, והמוח, שלנו כבר מותנים שאחרי צחצוח שיניים בערב לא אוכלים יותר.
- לפני כניסת הצום שתו עוד כמה כוסות מים, תגבור לקראת היממה הקרובה.
- נוחו כמה שיותר במהלך הצום.
- השתדלו לשהות במקומות קרירים ולהפחית בפעילות פיזית.

שירת הצום בצאת יום כיפור:

- עם תום הצום כדאי "לשבור" את הצום עם כוס מים, תמר קטן או פרי אחר ומרק ירקות צח.
- כחצי שעה עד שעה לאחר מכן ניתן לאכול ארוחה קלה, הכוללת סלט ירקות ו/או ירק מבושל ופרוסת לחם מחיטה מלאה.

• מומלץ לחזור לאכילה רגילה בהדרגה ובמתינות.

בכל מקרה של חולשה או תחושה רעה, יש לפנות לקבלת ייעוץ וסיוע רפואי!

/ מבעד לעדשה /

הכשרות לבני שירות ברחבי הארץ בחודש האחרון

רב טפסר אייל כספי, נציב כבאות והצלה לישראל. העניק תעודת הצטיינות לבן השירות מתחנת רחובות לאות הערכה על השקעתו המרובה במהלך השירות.

סיום קורס מקצועי בשב"ס

כתבו עלינו

JDN
מרתון הקיץ של אשכולות כו
בכל זמן מכל מקום ולגמרי בחינ'

סייר בקרב בני השירות החרדים: מנכ"ל השירות האזרחי התרשם מהמהפך התעסוקתי

מנכ"ל השירות האזרחי התרשם מהמהפך התעסוקתי מהלך סיור בקרב בני השירות החרדים

@moshe_nayes
מנכ"ל הרשות לשירות לאומי אזרחי מר ראובן פינסקי יחד עם מנכ"ל ארגון 'חברים - השירות האזרחי' שימי גשייד, בסיוור מקצועי ב'איחוד הצלה' במסגרת יום סיור בשטח לחיזוק והגדלת איכות התפקידים למתנדבים בשירות האזרחי

מפקד מחוז ירושלים יציב דורון תורג'מן, בסקירה מקצועית למנכ"ל הרשות לשירות אזרחי ראובן פינסקי ומנכ"ל 'חברים' שימי גשייד במסגרת דיון מקצועי על פעילות בני השירות החרדים במחוז ירושלים.

המדריך החינוכי רבי יצחק ביטון נהרג בתאונת דרכים קשה לפני שבוקר

מנכ"ל השירות האזרחי התרשם מהמהפך התעסוקתי במהלך סיור בקרב בני השירות החרדים

רשות השירות
הלאומי-אזרחי
سلطة الخدمة الوطنية-مدنية
Authority for National-Civic Service

**להצטרפות
ובדיקת זכאות
חייגו אלינו:
072-2202255
office@chaverim.org.il**

chaverim.org.il

